

Aktuális tapasztalatok, technológiai nehézségek és kihívások a növényvédelemben

Dr. Ripka Géza

MgSzH

Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság

Mezőgazdaság az új évezredben

- Oly korban élünk, amikor a tulajdonviszonyok átalakulása, majd az EU csatlakozás jelentős hatást gyakorol a mezőgazdasági tevékenységre
- a mezőgazdaságból élők életére
- a növényvédelemre: jogszabályok révén, pl. folyamatosan szűkülő szerválaszték
- Új EU-s és hazai szabályozás engedélyezés, fenntartható használat

Változások 1.

Új EU-s jogszabályok

- 1107/2009. EP ET rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozataláról
- 2009/128/EC irányelv a növényvédő szerek fenntartható használatáról

Bizonyos mozgástér biztosított a tagországoknak: pl. van ország, ahol a kószapocok és a közönséges hörcsög védett állat, azaz nem irtható.

Fotó: Vasas László

Peszticid felhasználási irányelv (± Kötelező kihívás)

- **Nemzeti cselekvési programok a szerhasználat csökkentésére**
- **Amatőr és professzionális kategória**
- **Szakképzettségi feltételek (nálunk már régóta van)**
- **Kijuttató eszközök felülvizsgálata**
- **Használati korlátozások**
- **Légi kezelés tiltása – derogációkkal!**

Nemzeti cselekvési terv

- **Alternatív technológiák ösztönzése**
- **Problémás hatóanyagok használatának nyomon követése és csökkentése**
- **Ütemtervek és célok a használat csökkentésére és a kockázatcsökkentésre**
- **Nemzeti sajátosságok alapján**
- **Nincs kötelező mutató**

Technológiai nehézségek

- **A 2004 óta kivonásra került nem kevés hatóanyag miatt jelentkeznek gondok Talajlakó kártevők elleni védekezésben, a talajfertőtlenítésben**
- Kis kultúrákban**

Példa a változásokra

Károsító	Enged. ható- anyagok száma 1996	Enged. ható- anyagok száma 2012	Enged. készít- mények száma 1996	Enged. készít- mények száma 2012
Talajlakó kártevők	8	3	12	4
Cseresz- nyelég	18	7	28	13

Integrált növényvédelem

- **Az integrált elvek alapján végzett növényvédelmi és termesztési tevékenység**
- **Jelenleg egy célprogram az AKG-ban (61/2009 (V. 14.)) FVM rendelet**
- **2013-ig előnyben kell részesíteni**
- **2014-től a hivatásosok számára kötelező**
- **Nagyobb hozzáértést igényel (kihívás)**

Az integrált növénytermesztés célja

- Az integrált növénytermesztés elsődleges szempontként veszi figyelembe a **természeti erőforrások védelmét** a kiváló minőségű termék előállítására mellett.
- E termesztési mód célja a fogyasztói elvárásoknak megfelelő, egészséges növényi termék előállítása a műtrágyák, **növényvédő szerek** és kémiai segédanyagok **felhasználásának célszerű korlátozásával**, a biológiai sokféleség megőrzése, a károsítók fellépésének veszélyességi küszöbérték alatt tartása megelőző, szelektív kezelésekkel, mindez a jövedelmezőség biztosítása mellett.

Integrált növényvédelem

- A **hasznos élő szervezetek** növényvédelemben betöltött **szerepét**, jelentőségét illetően lényeges **különbség** van egy álló kultúra (gyümölcsös, szőlő) és egy egyéves szántóföldi kultúra között. Az utóbbiban a hasznos szervezetek megkímélése $\pm$ csak az adott évi tevékenységüket befolyásolja, ezzel szemben az álló kultúrákban a következő évit, éveket is.

Szelektív növényvédő szerek használata

- Elsőbbséget ad a **természetes szabályozó mechanizmusok** kihasználásának: ragadozó, parazitoid fajok tevékenységének a segítése
- **Specifikus**, nem széles hatásspektrumú készítmény
- **Rovarfejlődés szabályozó** hatóanyagok (pl. kitin-szintézis gátló, juvenoid stb.)
- A károsítóban kialakuló **rezisztencia késleltetése**
- Biológiai növényvédő szer (pl. *Bacillus thuringiensis*)
- Csalogatóanyag alkalmazása (pl. kukurbitacin)
- **Légtértelítéssel** alkalmazása molyok ellen
- A lehető **legkisebb víz-, talaj- és levegőszennyezéssel** jár

Kártevő rovarok elleni védekezés

- **Isomate OFM Rosso** – keleti gyümölcsmoly és szilvamoly ellen, szexferomonos légtérelítés
- **Isomate CLR** – almamoly, almailonca ellen, szexferomonos légtérelítés
- **Isonet A** – barackmoly ellen, szexferomonos légtérelítés
- **Isonet L plus** – szőlőmoly ellen, szexferomonos légtérelítés
- **SpinTor** (spinozad) – lepkefajok, virágtripsz ellen
- **Teppeki 50 WG** (flonikamid) – levéltetvek ellen
- **Biscaya** (tiaklopid) – kukorica, napraforgó, repce: bogár, moly, légy ellen
- **Affirm** (emamectin benzoát) – molyok ellen
- **Forester** (állati zsiradék) – vadriasztó szer, erdő, gyümölcs, szőlő

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**